

ז' סיון תשע"ג  
16 מאי 2013

## סיכום פרק הגשם 13-15 במאי 2013

### כמויות הגשם

ב-13-15 במאי ירד ברחבי הארץ גשם משמעותי יחסית לחודש מאי. הגשם לווה בסופות רעמים והתאפיין בשונות אזורית ניכרת - תופעה זו נפוצה בחודשי שולי העונה אך מה שפחות נפוץ הוא העובדה שלמרות מקומיות תאי הגשם המפותחים כמעט בכל תחנות הגשם בארץ נרשמה כמות כלשהי של גשם במהלך אירוע זה. במישור החוף הצפוני ירדו 15-35 מ"מ, במישור החוף המרכזי והדרומי 5-8 מ"מ, בגליל 5-25 מ"מ, בעמק החולה 5-10 מ"מ, בכינרת 10-30 מ"מ, בשומרון ויהודה פחות מ-5 מ"מ ובצפון הנגב 5-10 מ"מ (טבלה 1).

כמויות הגשם המקסימליות נרשמו בגשר שבעמק הירדן – 56 מ"מ, כמעט כולם בשעה אחת. כמות גבוהה נוספת באותו אזור נרשמה בנווה אור – 44 מ"מ. מוקד גשום נוסף היה בגליל התחתון באזור בקעת בית נטופה (הררית 37 מ"מ) ובאזור רמת ארבל (כפר חטים 39 מ"מ). בעיר התחתית בחיפה, שם התרחשו הצפות ב-15 במאי, נמדדה כמות גשם של 37 מ"מ.

### השוואה לעבר

גשם במאי איננו נדיר ומתקבל כמעט מדי שנה, אולם לרוב מדובר בכמויות קטנות של מילימטרים ספורים, וכמויות גדולות יותר הן בעלות אופי מקומי. כמויות משמעותיות בתפרוסת ארצית נרחבת מתקבלות בזמן חזרה של פעם-פעמיים בעשור בקירוב.

אירועי גשם משמעותיים שהיו בעבר בחודש מאי:

13-14 במאי 2011: בהרי הצפון ובשומרון 30-60 מ"מ ביתר חלקי הצפון והמרכז 10-25 מ"מ. האירוע כלל גם שלג בחרמון.

1-2 במאי 2001: 20-50 מ"מ ובחלק מהתחנות 60-70 מ"מ. נגרמו הצפות והגשר על הכביש באזור עין גדי קרס.

4-5 במאי 1993: 15-30 מ"מ בצפון הארץ ובמרכזה.

2-3 במאי 1986: 20-60 מ"מ באזורים שונים בארץ, כולל שטפונות בערבה.

אירועי גשם בולטים בחודש מאי היו גם ב-1973, ב-1963, ב-1959, ב-1958 וב-1945. כמו כן יש לציין את ה-14-15 במאי 1934 אז נמדדו למעלה מ-40 מ"מ בצפון הארץ. בטבריה נמדדו 52 מ"מ ב-14/5/34, ובעקבות שטפונות חמורים בעיר נהרגו 32 אנשים. מהסקירה לעיל ניתן לראות כי מרבית אירועי הגשם במאי מתרחשים בימים הראשונים של החודש אך גם אירועים באמצע החודש אינם נדירים מאוד. עם זאת התרחשות האירוע הנ"ל באמצע החודש בשנה בה החגים היהודיים חלים במועד המוקדם ביותר האפשרי מבחינת מחזור עיבור השנה הביאה למקרה נדיר של קבלת גשם בתפרוסת ארצית בחג שבועות.

### גשם מצטבר מתחילת החודש ומתחילת העונה והשוואה לעבר

בטבלה 1 מוצגות גם כמויות הגשם המצטברות מתחילת עונת הגשמים עד היום בהשוואה לממוצע הרב שנתי לכל עונת הגשם. ניתן לראות בצפון הארץ, בשומרון ובמישור החוף הצפוני והמרכזי (עד אזור אשדוד) כמויות הגשם שירדו מתחילת העונה עולות על הממוצע לעונה כולה (110%-130% ובאזור חיפה אף 140%). לעומת זאת בהרי יהודה ובדרום הארץ כמויות הגשם עדיין קטנות במעט מהממוצע (85%-95%).

**טבלה 1: כמויות הגשם באירוע הנוכחי ומתחילת העונה עד היום בהשוואה לממוצע**

| תחנה                  | כמות הגשם<br>(מ"מ) 13-15/5 | ממוצע רב<br>שנתי* למאי | כמות מצטברת<br>מתחילת העונה<br>עד 15/5/13 | ממוצע רב<br>שנתי*<br>לעונה<br>כולה | %<br>מהממוצע<br>רב שנתי<br>לעונה כולה |
|-----------------------|----------------------------|------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------|---------------------------------------|
| ראש הנקרה             | 41                         | 7                      | 797                                       | 590                                | 135%                                  |
| נהריה                 | 24                         | 4                      | 716                                       | 605                                | 118%                                  |
| חיפה (נמל)            | 37                         | 3                      | 757                                       | 539                                | 140%                                  |
| חיפה<br>(אוניברסיטה)  | 15                         | 5                      | 952                                       | 685                                | 139%                                  |
| עין השופט             | 6                          | 6                      | 772                                       | 665                                | 116%                                  |
| עין החורש             | 0.5                        | 4                      | 685                                       | 576                                | 119%                                  |
| כפר הס                | 6                          | 3                      | 691                                       | 609                                | 113%                                  |
| תל אביב- קרית<br>שאול | 2                          | 4                      | 570                                       | 583                                | 98%                                   |
| בית דגן               | 4                          | 2                      | 660                                       | 524                                | 126%                                  |
| חפץ חיים              | 2                          | 2                      | 658                                       | 535                                | 123%                                  |
| נגבה                  | 0                          | 3                      | 479                                       | 492                                | 97%                                   |
| אילון (גליל מערבי)    | 14                         | 10                     | 940                                       | 802                                | 117%                                  |
| מרום גולן - פיכמן     | 0                          | 9                      | 976                                       | 832                                | 117%                                  |
| גמלא                  | 12                         | 7                      | 632                                       | 578                                | 109%                                  |
| כפר גלעדי             | 4                          | 7                      | 809                                       | 768                                | 105%                                  |
| צפת - הר כנען         | 29                         | 7                      | 875                                       | 671                                | 130%                                  |
| מצפה חרשים            | 24                         | 12                     | 1033                                      | 959                                | 108%                                  |
| דיר חנא               | 20                         | 7                      | 772                                       | 590                                | 131%                                  |
| מרחביה                | 5                          | 4                      | 512                                       | 466                                | 110%                                  |
| כפר בלום              | 6                          | 4                      | 596                                       | 500                                | 119%                                  |
| איילת השחר            | 8                          | 5                      | 588                                       | 456                                | 129%                                  |
| צמח                   | 12                         | 4                      | 455                                       | 382                                | 119%                                  |
| שדה אליהו             | 3                          | 5                      | 323                                       | 281                                | 115%                                  |
| קדומים                | 2                          | 7                      | 614                                       | 650                                | 94%                                   |
| ירושלים               | 1                          | 6                      | 534                                       | 537                                | 99%                                   |
| בית ג'ימל             | 1                          | 4                      | 483                                       | 509                                | 95%                                   |
| ראש צורים             | 5                          | 7                      | 470                                       | 561                                | 84%                                   |
| באר שבע               | 8                          | 4                      | 176                                       | 195                                | 90%                                   |
| שדה בוקר              | 4                          | 1                      | 100                                       | 93                                 | 108%                                  |

\* הממוצע הרב שנתי מתייחס לשנים 1981-2010 למעט חרשים הפועלת מאז 1983, גמלא הפועלת מאז 1991 וקדומים הפועלת מאז 2003 שממוצעה מותאמים לשנים 1981-2010